

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

TRANSFERTCENU DOKUMENTĀCIJA

10.12.2024.

Saturs

Transfertcena	2
Transfertcenu dokumentācijas sagatavotājs	3
Kāda transfertcenu dokumentācija jā sagatavo un kad jā iesniedz.....	4
Globālajā un vietējā transfertcenu dokumentācijā ietveramā informācija	5
Zemas pievienotās vērtības pakalpojumi	9
Kam jāpievērš uzmanība	10

Transfertcena

Transfertcena (TC) – preču vai pakalpojumu cena (vērtība) vai cita veida vērtība vai noteikumi, kas piemēroti kontrolētā darījumā vai pastāv komerciālās vai finanšu attiecībās starp saistītām personām.¹

Transfertcenas atbilstību tirgus cenai (vērtībai) nodokļu maksātājs pamato sagatavotajā globālajā dokumentācijā un vietējā dokumentācijā vai tikai vietējā dokumentācijā.²

Globālā TC dokumentācija ir transfertcenu dokumentācija, kas satur informāciju par visu starptautisko uzņēmumu grupu kopumā.

Vietējā TC dokumentācija ir transfertcenu dokumentācija, kas satur informāciju par nodokļu maksātāja veikto kontrolēto darījumu.

Starptautiskās uzņēmumu grupas pārskats par katru valsti³ ir transfertcenu dokumentācija. Tajā iekļauta informācija:

- par ienākumu sadali, nodokļiem un saimniecisko darbību dalījumā pa nodokļu vajadzībām izvēlētajām rezidences valstīm vai teritorijām;
- par visām starptautiskās uzņēmumu grupas sastāvā esošo subjektu funkcijām.

TC dokumentācijas sagatavotājs

Globālās un vietējās TC dokumentācijas sagatavotājs ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs⁴ (rezidents vai nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība), kas veic darījumus ar:

- saistītu ārvalstu uzņēmumu;
- saistītajām fiziskajām personām;
- citām komercsabiedrībām vai personām, ja tās atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās;
- saistītu personu — rezidentu, ja darījums ir ekonomiski saistīts (notiek vienas piegādes ķēdes ietvaros – turpmāk **ķēdes darījumi**) ar šo personu darījumiem ar citu saistītu ārvalstu uzņēmumu.

Starptautiskās uzņēmumu grupas pārskatu par katru valsti sagatavo grupas mātes uzņēmums, kas ir rezidents nodokļu vajadzībām Latvijas Republikā vai grupas sastāvā esoša vienība, kura nodokļu vajadzībām ir rezidents Latvijas Republikā un kura nav starptautiskas uzņēmumu grupas mātes uzņēmums⁵.

¹ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 1. panta 29. punkts un 18. punkts.

² Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.² pants, Ministru kabineta 2018. gada 18. decembra noteikumi Nr. 802 "Transfertcenu dokumentācija un kārtība, kādā noslēdzama nodokļu maksātāja un nodokļu administrācijas iepriekšēja vienošanās par tirgus cenas (vērtības) noteikšanu darījumam vai darījumu veidam".

³ Ministru kabineta 2017. gada 4. jūlija noteikumi Nr. 397 "Noteikumi par starptautiskas uzņēmumu grupas pārskatu par katru valsti".

⁴ Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punkts: iekšzemes uzņēmumi, no valsts budžeta finansētas institūcijas, uz kurām neattiecas šā panta otrās daļas nosacījumi, no pašvaldības budžeta finansētas institūcijas, kuras gūst ienākumus no saimnieciskās darbības un uz kurām neattiecas šā panta otrās daļas nosacījumi un pastāvīgās pārstāvniecības.

⁵ Ministru kabineta 2017. gada 4. jūlija noteikumu Nr.397 "Noteikumi par starptautiskas uzņēmumu grupas pārskatu par katru valsti" 9. un 10. punkts.

Kāda TC dokumentācija jā sagatavo un kad jā iesniedz

1. tabula

	Jā iesniedz automātiski 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā pārskata gada beigām ⁶	Jā sagatavo 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā pārskata gada beigām, bet jā iesniedz pēc VID pieprasījuma	Var nesagatavot ⁷
Globālā TC dokumentācija	KDS > 15 miljoni EUR VAI	15 miljoni EUR > KDS > 5 miljoni EUR un neto apgrozījums < 50 miljoni EUR	0 < KDV < 20 tūkstoši EUR
	KDS > 5 miljoni EUR un neto apgrozījums > 50 miljoni		
Vietējā TC dokumentācija	KDS > 5 miljoni EUR	5 miljoni EUR > KDS > 250 tūkstoši EUR	0 < KDV < 20 tūkstoši EUR
		Ķēdes darījumi > 250 tūkstoši EUR	
		Zemas pievienotās vērtības pakalpojumi	
Starptautiskās uzņēmumu grupas pārskats par katru valsti	Starptautiskās uzņēmumu grupas konsolidētie ieņēmumi fiskālajā gadā > 750 miljoni EUR	x	x

- Ja kopējā darījuma vērtība ar saistītiem uzņēmumiem nepārsniedz 250 tūkstošus EUR, nodokļu maksātājs, nesagatavojot informāciju kontrolētā darījuma tirgus cenas (vērtības) pamatošanai, uzņemas risku par uzņēmumu ienākuma nodokļa saistību izpildi.

- Latvijas nodokļu maksātājam jā iesniedz VID vietējā un globālā transfertcenu dokumentācija par darījumiem, ko tas veic ar komercsabiedrībām vai personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zem nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, saskaņā ar Latvijas normatīvajos aktos noteikto⁸.

Tādējādi, **ja Latvijas nodokļu maksātājs neietilpst** starptautiskā uzņēmumu grupā un pārskata gadā **ir veicis kontrolētus darījumus** ar komercsabiedrībām vai

⁶ Piemēram, par 2018. gadu (ja pārskata gads ir no 2018. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim) jā iesniedz līdz 2019. gada 31. decembrim.

⁷ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.2 panta vienpadsmitā daļa.

⁸ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.2 panta otrās daļas 3. punkts.

personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, **Latvijas nodokļu maksātājs iesniedz VID globālo dokumentāciju ar apliecinājumu**, ka nodokļu maksātājs neietilpst starptautiskā uzņēmumu grupā ar komercsabiedrībām vai personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās un ar kurām nodokļu maksātājs pārskata gadā veic darījumus.

Globālajā un vietējā TC dokumentācijā ietveramā informācija

Informācija, kas jāsapatavo, lai pamatotu transfertcenas atbilstību tirgus vērtībai norādīta 2. tabulā.

2. tabula

Nr.p. k.	Sagatavojamā informācija	Globālā TC dokumentācija	Vietējā TC dokumentācija
1.	Starptautiskās uzņēmumu grupas organizatoriskā struktūra un grupas vienību ģeogrāfiskais izvietojums. Juridiskā un īpašumtiesību struktūra.	X	X
2.	Nodokļu maksātāja (tajā skaitā tā vadības) organizatoriskās un juridiskās struktūras apraksts , kā arī informācija par fiziskajām personām, kurām nodokļu maksātāja vadība sniedz pārskatus, norādot arī šo fizisko personu galveno biroju atrašanās valstis.		X
3.	Grupās saimnieciskās darbības apraksts:		
	3.1. Galvenie faktori, kuri ietekmē finanšu rezultātu.	X	
	3.2. Piegādes ķēdes apraksts piecām pēc apgrozījuma lielākajām precēm vai pakalpojumiem, kā arī jebkuras citas preces vai pakalpojuma apraksts, ja attiecīgās preces piegāde vai pakalpojuma sniegšana veido vismaz 5% ar nodokļu maksātāju saistītās starptautiskās uzņēmumu grupas apgrozījuma.	X	
	3.3. Būtiskākie pakalpojumu līgumi (izņemot pētniecības un attīstības pakalpojumu līgumus), kurus savstarpēji noslēguši ar nodokļu maksātāju saistītās starptautiskās uzņēmumu grupas dalībnieki (uzskaitījums un īss apraksts).	X	
	3.4. Aprakstā iekļauj arī informāciju par kapacitāti galvenajās pakalpojumu sniegšanas vietās, kā arī par transfertcenu politiku izdevumu attiecināšanai un cenas (vērtības) noteikšanai saistībā ar minētajiem grupas iekšienē sniegtajiem pakalpojumiem.		
	3.5. Galveno ģeogrāfisko tirgu apraksts tām ar nodokļu maksātāju saistītās starptautiskās uzņēmumu grupas precēm un pakalpojumiem, kas minēti šīs tabulas 3.3. apakšpunktā.	X	
	3.6. Ar nodokļu maksātāju saistītās starptautiskās uzņēmumu grupas atsevišķo vienību darbības īsa funkcionālā analīze, kas ietekmē grupas finanšu rezultātu. Analīzē apraksta arī galvenās funkcijas, uzņemtos riskus un būtiskus izmantotos aktīvus.	X	X
	3.7. Informācija par būtiskiem saimnieciskās darbības restrukturizācijas darījumiem, aktīvu iegūvi un atsavināšanu attiecīgajā pārskata gadā.	X	X
4.	Detalizēts apraksts par nodokļu maksātāja saimniecisko darbību un tās stratēģiju , norādot, vai nodokļu maksātājs attiecīgajā vai iepriekšējā pārskata gadā ir bijis iesaistīts saimnieciskās darbības restrukturizācijā vai nemateriālā īpašuma nodošanā, kā arī skaidrojums, kādā veidā minētie darījumi ietekmēja nodokļu maksātāju.		X
5.	Galvenie konkurenti.		X
6.	Informācija par katru būtisku kontrolētu darījumu vai darījumu kategoriju, kurā iesaistīts nodokļu maksātājs:		
	6.1. Kontrolēta darījuma vai darījumu kategorijas (piemēram, ražošanas pakalpojumu sniegšana, preču iegāde, pakalpojumu sniegšana, aizdevuma līgums, finanšu un izpildes garantija, nemateriālā īpašuma		X

TRANSFERTCENU DOKUMENTĀCIJA

Nr.p. k.	Sagatavojamā informācija	Globālā TC dokumentācija	Vietējā TC dokumentācija
	licences izsniegšana) vispārīgs apraksts un apstākļi, kādos šādi darījumi notika.		
	6.2. Nodokļu maksātāja veikto un saņemto maksājumu summa par katru kontrolēto darījumu vai darījumu kategoriju (tajā skaitā, piemēram, veiktie un saņemtie maksājumi par precī vai pakalpojumiem, autoratlīdzība, procenti), informāciju sadalot kategorijās pēc valstīm, kurās ārvalstu maksātāji vai maksājumu saņēmēji ir rezidenti. ⁹		x
	6.3. Saistītie uzņēmumi, kuri iesaistīti katrā kontrolētajā darījumā vai darījumu kategorijā, kā arī attiecības starp šiem uzņēmumiem.		x
	6.4. Nodokļu maksātāja visu būtisko kontrolēto darījumu līgumu kopijas.		x
	6.5. Nodokļu maksātāja un attiecīgā saistītā uzņēmuma detalizēta salīdzināmības un funkcionālā analīze attiecībā uz katru dokumentēto kontrolēto darījumu vai darījumu kategoriju, tajā skaitā, norādot jebkādas izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.		x
	6.6. Norāde par izmantoto darījuma tirgus cenas (vērtības) noteikšanas metodi attiecībā uz katru darījumu vai darījumu kategoriju, kā arī metodes izvēles pamatojums.		x
	6.7. Norāde par saistīto uzņēmumu, kurš ir izvēlēts par testējamo pusi (tas ir, par uzņēmumu, kura finanšu rādītāji tiek analizēti), kā arī minētās izvēles pamatojums.		x
	6.8. Informācija par būtiskiem (kritiskiem) pieņēmumiem, uz kuriem ir pamatota transfertcenu metodoloģija, kas saskaņota ar nodokļu maksātāja turpmākās darbības prognozi atbilstoši darījumam vai komerciālām vai finanšu attiecībām ar saistītu personu.		x
	6.9. Skaidrojums par iemesliem datu izmantošanai par vairākiem gadiem.		x
	6.10. Iekšēju vai ārēju salīdzināmo nekontrolēto darījumu saraksts, apraksts, līgumu (ja tie ir pieejami) kopijas vai kuriem ir pamatota transfertcenu analīze, un to pamatojoša informācija (piemēram, ekrānuzņēmumi ar fiksēšanas datumu, lejupielādētie dati no datubāzes ar fiksētu lejupielādes datumu), tajā skaitā salīdzināmo datu meklēšanas metodoloģija, iekļaujot meklēšanas kritēriju un datu noraidīšanas pamatojumu, kā arī secīgi (par katru posmu) veiktās kvantitatīvās un kvalitatīvās meklēšanas uzskaiti (piemēram, ekrānuzņēmumi, lejupielādētie dati no datubāzes) un minētās informācijas avotu.		x
	6.11. Veikto salīdzināmības korekciju apraksts un norāde, vai korekcijas ir veiktas attiecībā uz testējamās puses rezultātiem vai uz salīdzināmo nekontrolēto darījumu, vai uz abiem.		x
	6.12. Par izvēlēto darījuma tirgus cenas (vērtības) noteikšanas metodi (tajā skaitā matemātiski), norādot pamatotus detalizētus apsvērumus apstāklim, ka attiecīgā darījuma cena (vērtība) atbilst cenai, kāda būtu noteikta, ja komerciālās vai finanšu attiecības būtu veidotas vai nodibinātas saskaņā ar noteikumiem, kas būtu spēkā starp divām neatkarīgām personām.		x
	6.13. Tās finanšu informācijas apkopojums, kas izmantota, piemērojot transfertcenu metodoloģiju.		x
	6.14. Spēkā esošo vienusēju, divpusēju un daudzpusēju iepriekšēju vienošanos par cenas noteikšanu un citu nodokļu nolēmumu (tajā skaitā uzziņu par savām tiesībām) kopijas, ja minētos nolēmumus nav slēgusi vai izdevusi Latvijas nodokļu administrācija un tie attiecas uz šajā punktā minētajiem kontrolētajiem darījumiem.		x
7.	Ar nodokļu maksātāju saistītās starptautiskās uzņēmumu grupas nemateriālais īpašums:		
	7.1. Vispārīgs apraksts par stratēģiju, kuru ar nodokļu maksātāju saistītā starptautiskā uzņēmumu grupa īsteno attiecībā uz nemateriālo īpašuma attīstību, īpašuma tiesībām un izmantošanu, tajā skaitā par galveno pētniecības un attīstības centru un to vadības atrašanās vietu.	x	
	7.2. Uzskaitījums, kurā ietverti ar nodokļu maksātāju saistītās starptautiskās uzņēmumu grupas transfertcenu noteikšanai būtiski nemateriālie īpašumi vai nemateriālo īpašumu grupas, norādot, kurām vienībām juridiski pieder attiecīgais īpašums vai īpašumu grupa.	x	
	7.3. Saraksts, kurā ietverti starp saistītiem uzņēmumiem noslēgtie būtiskie līgumi, kas attiecas uz nemateriālo īpašumu, tajā skaitā izmaksu ieguldījuma vienošanās līgumi, vienošanās par izmaksu sadali, pētniecības līgumi un licences līgumi.	x	
	7.4. Apraksts par transfertcenu politiku, kuru ar nodokļu maksātāju saistītā starptautiskā uzņēmumu grupa īsteno attiecībā uz pētniecību un attīstību un uz nemateriālo īpašumu.	x	

⁹ Norāda pārskata periodā veikto kontrolēto darījumu summu un nodokļu maksātāja veikto un saņemto maksājumu summu par pārskata periodā veiktajiem kontrolētajiem darījumiem (par katru kontrolēto darījumu vai darījumu kategoriju ar attiecīgo darījumu partneri).

Nr.p. k.	Sagatavojamā informācija	Globālā TC dokumentācija	Vietējā TC dokumentācija
	7.5. Vispārīgs apraksts par tiesību uz nemateriālo īpašumu nodošanu starp saistītiem uzņēmumiem attiecīgajā pārskata gadā, norādot iesaistītās ar nodokļu maksātāju saistītās starptautiskās uzņēmumu grupas vienības, valstis un ar nemateriālo īpašumu saistītās atlīdzības apmēru.	X	
8.	Ar nodokļu maksātāju saistītās starptautiskās uzņēmumu grupas finanšu pārskati un nodokļi:		
	8.1. Attiecīgā gada konsolidētais finanšu pārskats vai, ja tāda nav, cita konsolidēta dokumentācija, kas sagatavota regulatīviem, vadības, nodokļu vai citiem mērķiem.	X	
	8.2. Spēkā esošās vienpusējas iepriekšējas vienošanās par cenas noteikšanu un citi pārrobežu nolēmumi, kas saistīti ar ienākumu attiecināšanu starp valstīm (uzskaitījums un īss apraksts).	X	
9.	Finanšu informācija:		
	9.1. Nodokļu maksātāja gada pārskats par attiecīgo pārskata gadu un revidenta ziņojums, ja tāds ir sagatavots.		X
	9.2. Informācija un tabulas, kas atspoguļo darījuma tirgus cenas (vērtības) noteikšanas metodes piemērošanā izmantoto finanšu datu saistību ar finanšu pārskatiem.		X
	9.3. Vispārīga informācija par attiecīgo salīdzināmo finanšu datu izmantošanu analizē, kā arī par minēto datu avotu.		X

Skaidrojums par darījuma summas noteikšanu kontrolētiem aizdevumu darījumiem¹⁰

Darījums ir darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, grozīšanai, turpināšanai vai izbeigšanai¹¹. Ar aizdevumu saprot darījumu, kurā aizdevējs uz rakstveida vienošanās pamata nodod aizņēmējam naudu un aizņēmējam ir pienākums noteiktā laikā un kārtībā atdot aizdevējam naudu¹².

Ar aizdevuma darījumu saprot darījumu, kurā Latvijas Republikas nodokļu maksātājs ir aizdevējs, kā arī darījumu, kurā Latvijas Republikas nodokļu maksātājs ir aizņēmējs.

Aizdevuma darījumā par darījuma veikšanas brīdi uzskatāms gan aizdevuma saņemšanas/izsniegšanas brīdis (atkarībā no aizdevuma darījumā iesaistīto pušu funkcijām – aizņēmējs/aizdevējs), gan procentu atzīšanas brīdis, gan aizdevuma atmaksas brīdis.

Ar procentiem saprot ienākumu no jebkuras parādu saistības¹³.

Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi.¹⁴ Saimnieciskais darījums – jebkurš tiesisks darījums (Civillikuma izpratnē), kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma saistībās vai mantas stāvoklī. Pārmaiņas mantas stāvoklī ir mantas sastāva vai vērtības izmaiņas.¹⁵ Par saimnieciskā darījuma dienu uzskata jebkuru dienu, kurā faktiski notikušas pārmaiņas uzņēmuma saistībās vai mantas stāvoklī¹⁶. Savukārt aizņēmumu procentu atzīšanas principi, ņemot vērā normatīvajos aktos noteikto, ir jānorāda uzņēmuma grāmatvedības politikā¹⁷.

¹⁰ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.² panta piemērošanas vajadzībām.

¹¹ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 1. panta 11. punkts.

¹² Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 1. panta ceturtā daļa.

¹³ Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 1. panta sešpadsmitā daļa.

¹⁴ Grāmatvedības likuma 6. panta trešā daļa.

¹⁵ Grāmatvedības likuma 1. panta pirmās daļas 7. punkts.

¹⁶ Grāmatvedības likuma 1. panta pirmās daļas 8. punkts.

¹⁷ Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 1. panta pirmās daļas 8. punkts.

Nosakot transfertcenas atbilstību tirgus cenai aizdevuma darījumos, vērtē ne tikai aprēķinātos aizdevuma procentu maksājumus, bet arī aizdotās summas apmēru, jo tas ir viens no darījumu cenu būtiski ietekmējošiem faktoriem.

Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.² panta mērķis ir nodrošināt tiesisko noteiktību nodokļu maksātājam attiecībā uz informācijas apjomu, lai pamatotu transfertcenas atbilstību tirgus vērtībai un nodrošinātu Valsts ieņēmumu dienestu ar sākotnējo informāciju, lai pārbaudītu nodokļu maksātāja transfertcenu korekcijas risku¹⁸.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Paraugkonvencijas par nodokļu uzlikšanu ienākumiem un kapitālam komentāros (21.11.2017. versija) attiecībā uz 9. panta piemērošanu 3(b) punktā paredzēts, ka 9. panta ietvaros ne tikai nosaka, vai aizdevuma līgumā norādītā procentu likme ir tirgus likme, bet arī to, vai finansējumu var uzskatīt par aizņēmumu, vai tas ir uzskatāms par kāda cita veida maksājumu, it īpaši par ieguldījumu pamatkapitālā. Tādējādi, izvērtējot kontrolētā aizdevuma darījuma atbilstību nesaistītu uzņēmuma darījuma principam (angļu valodā – *arm's length principle*), ne tikai procentu likmei ir jābūt tirgus vērtībā, bet arī pašiem aizdevuma nosacījumiem, jāatbilst šim principam.

Latvijas Republikā nodokļu sistēma nav nodalīta no grāmatvedības normatīvo aktu prasībām. Aizdevuma atmaksas fakts neietekmē kontrolēta aizdevuma darījuma cenas atbilstības tirgus cenas noteikšanu, kā arī ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.panta otrās daļas 2. punkta "e" apakšpunktam.

Tādējādi likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.² panta piemērošanas vajadzībām kontrolēta aizdevuma (ilgtermiņa, īstermiņa, grupas konta vai kredītlīnijas) vērtība pārskata gadā ir saņemtā aizdevuma vērtība un atzītie procenti.

Savukārt, ja pārskata gadā nebūs aizdevumu, bet būs atzīti procenti par iepriekšējā perioda aizdevumu, tad kontrolētā aizdevuma darījuma vērtība pārskata gadā būs tikai atzītie procentu maksājumi. Ir iespējama arī situācija, kad kontrolētā aizdevuma darījuma vērtību veidos tikai aizdevums, jo procentu maksājumi netiks atzīti attiecīgajā pārskata gadā.

Vienlaikus, **ņemot vērā kredītlīniju darījumu un grupas kontu (*cash pool*) īpatnības**, kā arī katra atsevišķa līguma faktus un apstākļus, gadījumos, kad minētā interpretācija konkrētajā gadījumā, ņemot vērā lielu darījumu skaitu (gan saņemot, gan atdodot aizdevumu) attiecīgajā gadā, nesniedz objektīvu priekšstatu par aizdoto līdzekļu vērtību (arī transfertcenu risku) attiecīgajā pārskata gadā, nodokļu maksātājs var tulkot likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.² pantā ietvertos vārdus "darījumu summa attiecīgajā pārskata gadā" šādā veidā, piemēram:

- **darījumu summa (saņemta kredītlīnija) attiecīgajā pārskata gadā = saistības perioda sākumā + saņemtā aizdevuma summa pārskata gadā – atdotā aizdevuma summa pārskata gadā + atzītie procenti pārskata gadā;**
- **darījumu summa (izsniegta kredītlīnija) attiecīgajā pārskata gadā = debitoru parāds perioda sākumā + izsniegtā aizdevuma summa pārskata gadā – saņemtā aizdevuma summa pārskata gadā + atzītie procenti pārskata gadā.**

¹⁸ 2018. gada 25. oktobra likuma "Grozījumi likuma "Par nodokļiem un nodevām"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).

Zemas pievienotās vērtības pakalpojumi

Ar **zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem**¹⁹ saprot kontrolēta darījuma ietvaros sniegtus pakalpojumus:

- kuriem ir atbalsta raksturs,
- tie neveido daļu no starptautiskās uzņēmumu grupas pamatdarbības,
- pakalpojumu nodrošināšanai nav nepieciešams izmantot unikālu un vērtīgu nemateriālo īpašumu, kā arī šāds nemateriālais īpašums nerodas pakalpojumu sniegšanas rezultātā,
- nodokļu maksātājs, kurš sniedz pakalpojumu, neuzņemas un nekontrolē būtiskus riskus saistībā ar pakalpojumu, un šī pakalpojuma sniegšanas rezultātā nodokļu maksātājam šādi riski nerodas.

Zemas pievienotās vērtības pakalpojumi var būt:

- grāmatvedības un revīzijas pakalpojumi;
- ar personālvadību saistīti pakalpojumi;
- ar informācijas tehnoloģijām un telekomunikāciju pakalpojumiem saistītās funkcijas, piemēram, saimnieciskās darbības nodrošināšanai nepieciešamo informācijas sistēmu uzstādīšana, uzturēšana un atjaunošana, informācijas sistēmu atbalsts, informācijas sistēmu lietošanas apmācība;
- juridiskais nodrošinājums, kādu sniedz komercsabiedrību iekšējais juridiskais dienests, piemēram, līgumu projektu sagatavošana un izvērtēšana, juridisku konsultāciju sniegšana, komercsabiedrības pārstāvēšana tiesvedības procesā;
- iekšējās un ārējās komunikācijas pakalpojumi un publisko attiecību atbalsta pakalpojumi;
- vispārēji administratīvie un atbalsta pakalpojumi.

Pakalpojumu tirgus cenas vērtība tiek aprēķināta:

- uz izmaksām, ko pakalpojumu sniedzējs sniedzis otrai starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrībai, pieskaitot uzcenojumu **5 procentu** apmērā;
- vai uz noteiktā pakalpojumu sniedzēja gada izmaksu kopuma daļas, kura, piemērojot izmaksu sadales kritēriju, ir attiecināma uz pakalpojumu saņēmušo nodokļu maksātāju, pieskaita uzcenojumu **5 procentu** apmērā.

Aprēķinot pakalpojumu tirgus cenu (vērtību), pakalpojumu sniedzējs vispirms aprēķina attiecināmos izdevumus, veicot šādas secīgas darbības:

- aprēķina un norāda pārskata gada tiešo un netiešo izmaksu kopumu,
- no pārskata gada izmaksu kopuma atskaita izmaksas, kuras attiecināmas uz vienu starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrību,
- katram zemas pievienotās vērtības pakalpojumu veidam izvēlas atbilstošus izmaksu sadales kritērijus, lai sadalītu tās izmaksas, kuras radušās, sniedzot zemas pievienotās vērtības pakalpojumus vairākām starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrībām.

Izmaksu sadales kritērijus izvēlas atkarībā no pakalpojumu būtības, piemēram, pakalpojumu lietotāju skaits, aktīvi, apgrozījums, noteikto izmaksu īpatsvars, darījumu skaits.

¹⁹ Ministru kabineta 2017. gada 14. novembra noteikumu Nr. 677 "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi" 18.² punkts.

Ievērojot zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem noteikto tirgus vērtības noteikšanu, var nesagatavot vietējā dokumentācijā iekļaujamo informāciju, lai pamatotu pakalpojuma cenas noteikšanu.

Kam jāpievērš uzmanība

Pamatojot darījuma cenas atbilstību tirgus vērtībai attiecībā uz salīdzināmiem tirgus datiem, izmantojama informācija, kāda ir **pieejama pārskata gada ietvaros**. Ja darījumu tirgus vērtību labo nākamajos pārskata gados, tad par salīdzināmiem tirgus datiem izmanto informāciju, kāda pieejama labojumu brīdī (piemēram: nosakot 2020. gada darījuma tirgus cenu, izmanto 2020. gadā pieejamus salīdzināmus tirgus datus; ja 2021. gadā – veic korekcijas uzņēmumu ienākuma nodokļu deklarācijā par 2020. gada darījuma tirgus cenu, izmanto atjaunotus salīdzināmus tirgus datus, kas ir pieejami 2021. gadā labojuma brīdī).

TC dokumentācija jāiesniedz VID **elektroniskā formā**, kas pieļauj meklēšanas funkciju tekstā. To var izdarīt VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS), izvēloties no veidlapas dokumentu grupu "Uzņēmumu ienākuma nodokļa dokumenti" dokumentu "Transfertcenu dokumentācija", pievienojot nestrukturētu dokumentu.

Jāņem vērā, ka pievienojamo elektronisko dokumentu skaits globālai un vietējai transfertcenu dokumentācijai EDS ir ierobežots līdz 50 dokumentiem. Viena dokumenta pieļaujamais apjoms ir 50 MB. Dokumentu pieļaujamie elektroniskie formāti ir: *ODT, ODS, DOCX, XLSX, PDF, JPG, JPEG, TIF, TIFF, PNG, EDOC, ASICE*.

Globālo dokumentāciju sagatavo **latviešu vai angļu valodā** (pēc VID pieprasījuma nodrošinot tulkojumu latviešu valodā).
Vietējo TC dokumentāciju gatavo **latviešu valodā**.

Jāraugās, lai tiktu ievērots TC dokumentācijas iesniegšanas termiņš un netiek pārkāptas normatīvajos aktos paredzētās transfertcenu dokumentācijas sagatavošanas prasības.

Soda naudu²⁰ var piemērot līdz vienam procentam no kontrolētā darījuma (par kuru ir pienākums sagatavot transfertcenu dokumentāciju) summas, kas norādāma nodokļu maksātāja pārskata gada ieņēmumos vai izdevumos attiecīgajā pārskata periodā, bet ne vairāk kā 100 000 EUR, ja:

- nodokļu maksātājs nav ievērojis TC dokumentācijas iesniegšanas termiņu,
- būtiski pārkāptas TC dokumentācijas sagatavošanas prasības — transfertcenu dokumentācijā nav iekļautas vairākas normatīvajos aktos paredzētās transfertcenu dokumentācijas sastāvdaļas (nav norādīta nepieciešamā informācija) un tādēļ, izskatot TC dokumentāciju, nav iespējams pārliecināties, vai veiktā darījuma cena (vērtība) ir noteikta atbilstoši tirgus cenai (vērtībai).

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 27.12.2019.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 10.12.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas sadaļā "Sarakste ar VID".

²⁰ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.² panta četrpadsmitā daļa.